

IN HET THEATER WORDT MEER GEVRAAGD

Veel te laat beweging in het peerd van Törf

12.12.85

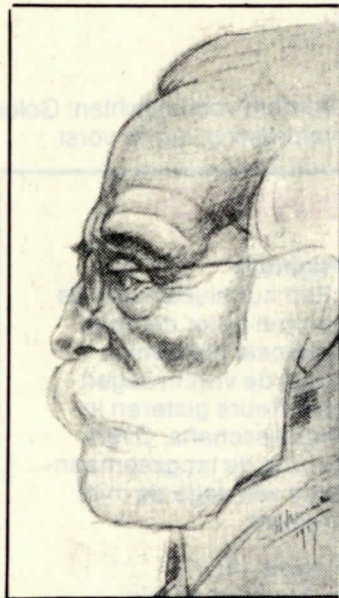
Tussen de potstruiken en de stengels van de microfoonstanders door ontwaar je decorstukken à la Toulouse Lautrec. Opschriften ook: „France champagne” en „divan japonais”. Allicht: de foyer van „Geert Teis” (het centrum) ingericht als café du theatre. Daarvóór, op een driepoot, een levensgroot paard, met kundige hand gezaagd. En dat peerd beweegt,

Affiches en kleding „in stijl”

Vandaag, morgen en zaterdag, alsmede tijdens de voorstellingen van „Dizzapie-dizzepeu” (vrijdag: nog 150 kaarten, en zaterdag: vol), zijn er in „Geert Teis” oude affiches te bewonderen. Ze stammen uit de tijd van 1895 tot 1930, met vooraf het accent op de periode 1910-1920. De kostelijke verzameling maakt deel uit van het bezit van de heer W. van Huizen. Zijn aanbod aan de wanden (niets aan de spellen hangen, s.v.p.!) is internationaal, nationaal en regionaal. Zo ziet u Ons Leger rijden op Groninger Fongersfietsen en kondigt Koos Kerstholt zijn „Groningse komedie” aan. U ziet maar, op genoemde dagen steeds van 2 tot 6 ’s middags en „bie ’t teeneel”. De mensen van het theater (portier, directeur) functioneren daarbij in passende kledingstukken en naar verwacht zal een aantal bezoekers ook „in stijl” verschijnen. Wat orkest en „bal” (met dansschool Koning) betreft, is dat laatste zeker het geval.

hoewel er touwtjes tussen zijn benen hangen, nait ainmaal mit t toefie van zien steert.

Zitten we toch goed: bij het programma van de Groninger muziekgroep Törf, dat „van en over Geert Teis” (de dichter) zal gaan. Heeft dat peerd ons

J.M. Spitz

toch wat te zeggen, ook al is het volgens de veelbezongen overlevering opgebouwd uit hartstikke dood hout. En wat krijg je dan te horen? „Lutt’ Matten” van Klaus Groth; „Oawer de stille straoten”, naar Theodor Storm; „Dastu mien leevsten bust”, van Fritz Reuter; „Woningloos”, van ene Deelman, als mijn dialectoor goed is. En pas als zesde nummer „De Knoalster Lorelei”.

Daar word ik nu wel zó miesdereg van. Bedenk je zelf het idee om G.W. Spitz te herdenken; weet je ver van tevoren, dat je daar met de groep Törf een aandeel in zult hebben. En

dan gaat zo’n programma daar maar en passant over. Sterker nog: het begint er niet eens mee. Zeker, Scholte hield zich bij het samenstellen kennelijk aan een chronologische volgorde, maar daar heeft het publiek, dat voor Geert Teis, de dichter, komt, toch geen boodschap aan?

Er had dus direct beweging in dat peerd moeten zitten. Niks hoor, nummer twee was al een sloaplaidje. Geen wonder, dat het „contact” met het ook nog geringe aantal toehoorders (50, extra moeilijk dus te leggen) moeizaam tot stand kwam. Törf in nieuwe samenstelling moet kennelijk duidelijk wennen. Mogelijkheden genoeg, met drie andere spelers en zangers en vooral door een keur van „oude” en zelfgemaakte (hulde aan Flip Rodenburg) instrumenten.

Ondanks het feit, dat het programma vorige week al eens was „uitgeprobeerd”, toch nog te vaak rammelend samen spelen en zingen. Daar kon geen enthousiasme, van Scholte zelf en Rodenburg, tegenop: tegen een onvoldoende voorbereiding. Gespannenheid was daardoor ook troef. Bij het zevende lied, het gevierden gezongen „Diggel pram”, van Teis waarachtig, kwam Jos Kwakman los, in de passage „Mien tude” en toonde ook de tweede gitarist, Bert Ridderbos, dat hij lachen kon. Om de anderen. Tijdens de voorgaande erkende smartlap over de Lorelei was hij nimmer begaan met het droeve lot van de snikjong: liek mit de kop tegen de badde. In een café du theatre moet je toch laten zien waaróver je zingt?

Bin ik té miesdereg? Nee, alleen maar droef gestemd over een groep, die veel wil en kan en blijkbaar dan toch de intelligentie mist om boven het genre van hartstikke leuke café (kroeg, zo u wilt) muziek- en zanggroep uit te komen. Jammer van al dat op zich hoogst

waardevolle spitwerk, dat naar authentieke volkse wijsjes en teksten gedaan wordt. In het theater wordt echter méér gevraagd.

Het was op zich goed gezien om ook werk te brengen van schrievers en dichters, her en der van de „Grup”, die iets met Geert Teis gemeen hadden. Ook Jan Haikens, J.H. Neuteboom, Hans Elema, Simon van Watum kwamen in het rijtje van tekstleveranciers voor. Variatie genoeg en ook meermalen geschikt om afwisselend muzikaal te illustreren, met doedelzakken en accordeon, oude fluiten. Interessant ook, maar door het ontbreken van een lijn gain pronkjewail. En mank gaande aan dege degelkheid.

Het Grunnens Laid (ook van Teis) klonk inderdaad tot slot. Daarvóór had, in het 15e en voorlaatste liedje, eindelijk het

paard bewogen. Scholte en Rodenburg, nu recht goed „los”, bereden het met verve. Alleen bleek het beest niet meer aan Loeks toe te behoren, maar uit Börkornij te komen. Vooruit maar, het bewoog tenminste. Door toedoen van de andere twee, die aan de touwtjes trokken. Zelfs zozeer, dat de edele rossinant niet louter zijn beste been hoog voorzette, maar zelfs het toefie van zijn steert leek te willen raken.

Hè, hé, eindelijk. Alle luisterraars staan en meezingen. „Bin je der allemaal nog?” had Henk Scholte hen direct na de pauze al gevraagd. Een grapje? Of toch ook bij zichzelf de onzekerheid over het „niet goed zitten”. De meesten zijn vast gebleven, omdat ze ook aardig voor de groep willen zijn. Die is echter het meest gebaat bij een strenge regisseur, die mit n wille vast as stoaal aan zijn eigen touwtjes trekt. Waarnaar de leden van Törf wel zullen móeten luisteren. Als ze echt wat willen tenminste.

Daarom zeg ook ik tegen hen: wel t nait goud dut, zel t waiten ook. Daar is zeker geen woord Frans bij.